

สรุปสถานการณ์

การค้าทุเรียนไทยและเวียดนาม ตลาดค้าส่งผลไม้เจียซิง ปี2566

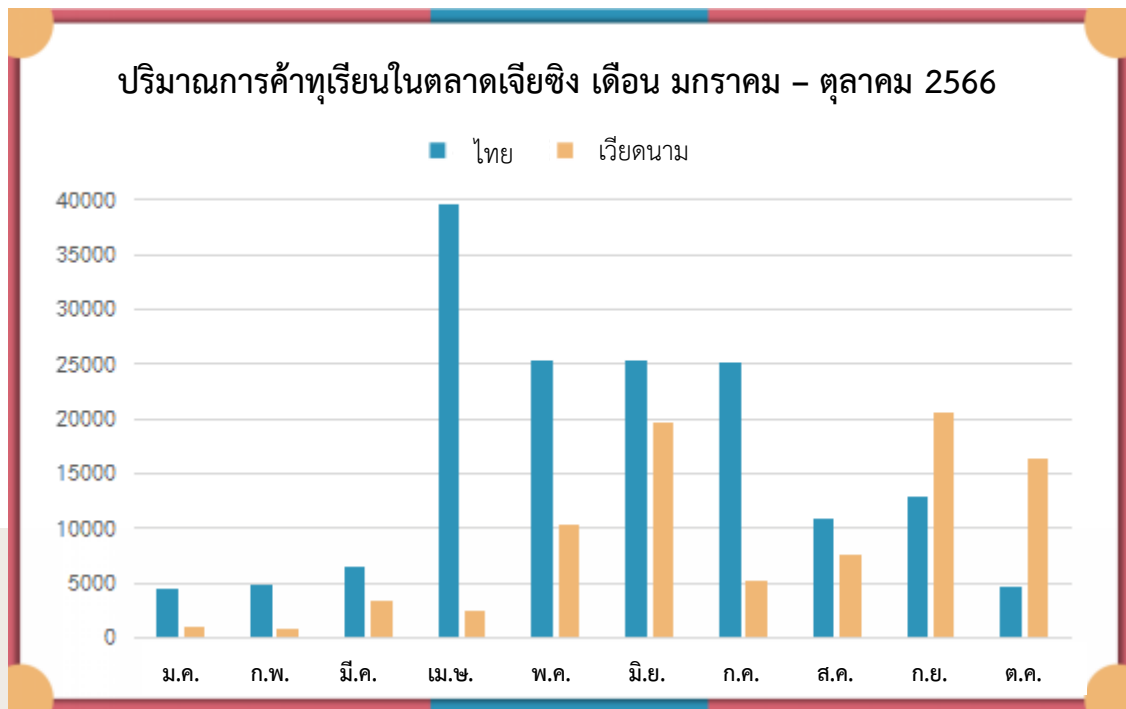
ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ตลาดทุเรียนจีนได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ทั้งยังมีแนวโน้มที่ดีอย่างต่อเนื่อง ทำให้ดึงดูดประเทศผู้ผลิตทุเรียนรายใหญ่อยากจะเข้ามาเป็นผู้เล่นในตลาด ปัจจุบันมีประเทศไทย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย นอกจากนี้ ลาว กัมพูชา และอินโดนีเซียก็สนใจที่จะเข้ามาเป็นผู้เล่นรายใหม่ในอนาคต ซึ่งแต่ละประเทศต่างก็พยายามเร่งตลาดจีน

จากสถิติศุลกากรจีนปี 2566 (เดือนมกราคม – ตุลาคม) พบว่า จีนนำเข้าทุเรียนทั้งหมดปริมาณ 1,360,192 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 88.5 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว มูลค่านำเข้า 6,380 ล้านบาทเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 80 ซึ่งเป็นทุเรียนไทย 904,178 ตัน (ร้อยละ 66.5) ทุเรียนเวียดนาม 452,687 ตัน (ร้อยละ 33.3) และทุเรียนฟิลิปปินส์ 3,325 ตัน (ร้อยละ 0.2)

เมื่อพิจารณาจากยอดจำหน่ายทุเรียนรายเดือนของตลาดเจียซิง ในปี ๒๕๖๖ พบว่า ทุเรียนไทยยังคงครองตำแหน่งผู้นำในตลาดอย่างมั่นคง และในปีนี้ตั้งแต่ช่วงเดือนพฤษภาคมเป็นต้นมา ทุเรียนเวียดนามเริ่มเข้าสู่ตลาดจีนเป็นจำนวนมาก แต่เนื่องจากประเทศเวียดนามไม่ได้เข้มงวดตรวจสอบและกำกับดูแลสวนทุเรียนและโรงคัดบรรจุในเวียดนาม จึงทำให้ในช่วงเดือนกรกฎาคมและสิงหาคมทุเรียนของเวียดนามถูกตรวจพบปัญหาไม่เป็นไปตามข้อกำหนดด้านสุขอนามัยพืชหลายครั้ง ส่งผลให้ปริมาณการส่งออกทุเรียนเวียดนามลดลงอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ประเทศไทยถูกกดดันจากการแข่งขันที่รุนแรง โดยมีทุเรียนเวียดนามเข้ามาแย่งส่วนแบ่งในตลาด และส่งผลต่อคุณภาพทุเรียนไทย เช่น การพบหนอนในผลทุเรียนทำให้สินค้าไทยถูกตีกลับ อีกทั้งยังพบปัญหาผลทุเรียนมีตำหนิ มีการนำทุเรียนคุณภาพต่ำผสมกับทุเรียนคุณภาพดีออกวางจำหน่าย จึงส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของทุเรียนไทยในตลาด

แหล่งที่มา: ตลาดเจียชิ่ง

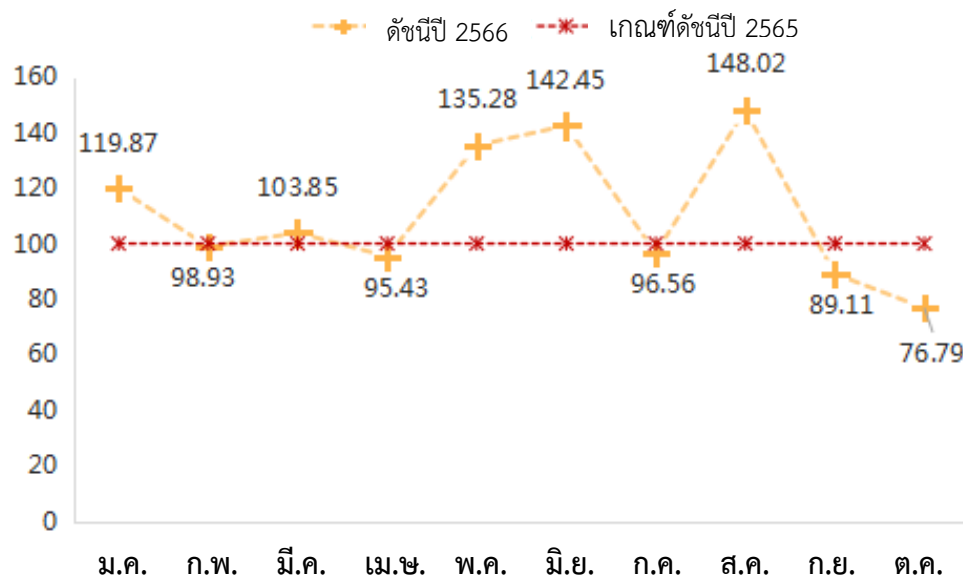
เนื่องจากช่วงตุลาคมที่ผ่านมาทุเรียนไทยขาดตลาด ปริมาณสินค้าไม่เพียงพอ ทำให้อัตราการครองตลาดของทุเรียนเวียดนามสูงขึ้นต่อเนื่อง จากตัวอย่างสถานการณ์ในตลาดผลไม้เจียชิ่ง ในช่วงเดือนตุลาคม 2566 ตลาดจำหน่ายทุเรียนประมาณ 110 – 130 ตู้/วัน ซึ่งในจำนวนนี้มีทุเรียนไทยเพียงแค่ 20 ตู้เท่านั้น เมื่อเข้าสู่เดือนพฤศจิกายนทุเรียนหมอนทองจากภาคตะวันตกและตอนกลางของเวียดนามจะเข้าสู่ช่วงปลายฤดูกาล และหลังจากนั้นทุเรียนก้านยาวเวียดนามจะเข้าสู่ตลาดจีนอย่างต่อเนื่องระหว่างปลายเดือนตุลาคมจนถึงเดือนพฤษภาคมปีถัดไป โดยราคาทุเรียนก้านยาวจะต่ำกว่าทุเรียนหมอนทอง

อย่างที่รู้กันว่าทุเรียนไทยเป็นผู้นำในตลาดจีน และได้กลายเป็นมาตรฐานในอุตสาหกรรมทุเรียน ซึ่งผู้ค้าในท้องถิ่นต่างกระตือรือร้นในการรักษาคุณภาพสินค้าและภาพลักษณ์ของแบรนด์ โดยเมื่อเทียบกับทุเรียนไทยแล้ว มาตรฐานการผลิตและคุณภาพของทุเรียนเวียดนามยังไม่ดีพอ และเนื่องจากสินค้าขาดตลาดในช่วงเดือนตุลาคมที่ผ่านมา ทำให้ราคาทุเรียนไทยเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงฤดูกาลทุเรียนไทย ผนวกกับความต้องการในตลาดจีนที่สูง จึงส่งผลให้ราคาทุเรียนเวียดนามเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 เช่นเดียวกัน

ราคาทุเรียนปี 2566 สูงกว่าปีที่ผ่านมา โดยตลาดเจียซิงได้คำนวณดัชนีราคาทุเรียนไทยและเวียดนาม พบว่า ภาพรวมดัชนีราคาทุเรียนในปีนี้สูงกว่าปีที่ผ่านมา แม้ว่าจะมีบางช่วงที่ดัชนีราคาลดต่ำกว่าปีที่แล้ว แต่ก็ลดลงไม่มาก อย่างไรก็ตาม หลังจากที่ทุเรียนเวียดนามเข้ามาแทนที่ทุเรียนไทยในช่วงสินค้าขาดตลาด ราคาทุเรียนจะเริ่มลดต่ำลงต่อเนื่อง ซึ่งราคาจะไม่สูงเหมือนช่วงสินค้าขาดตลาด

ภาพรวมดัชนีราคาทุเรียนไทยและเวียดนามปี 2565 และ 2566

แหล่งที่มา: ตลาดเจียซิง

เกณฑ์ดัชนีราคาทุเรียนปีที่ผ่านมา คือ 100 แต่ในเดือนกันยายนปีนี้ดัชนีราคาทุเรียนลดลงอยู่ที่ 89.11 หรือลดลงร้อยละ 10.89 และเดือนตุลาคมดัชนีราคาทุเรียนอยู่ที่ 76.79 ลดลงร้อยละ 23.21 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2565 ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากอุปทานทุเรียนในตลาดที่เพิ่มขึ้นอย่างกระโดด โดยปริมาณการค้าทุเรียนในเดือนตุลาคมเพิ่มขึ้นร้อยละ 283.9 เมื่อเทียบกับปี 2565 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 464.99 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2564

ในช่วงกลางเดือนพฤศจิกายนทุเรียนอยู่ในช่วงเปลี่ยนฤดูกาล ราคาจึงผันผวนมาก ทุเรียนหมอนทองเข้าสู่ช่วงปลายฤดูกาล ภาพรวมราคาอยู่ในระดับสูง สินค้าทุเรียนไทยคุณภาพดีราคาเกิน 1,200 หยวน/ลัง สินค้าทุเรียนไทยคุณภาพต่ำราคาสูงกว่า 1,000 หยวน/ลัง ส่วนทุเรียนในเวียดนามส่วนใหญ่เป็นทุเรียนก้านยาว บรรจุ 3 ลูก/ลัง น้ำหนักประมาณ 7.5 กิโลกรัม/ลัง ราคาประมาณ 350 - 400 หยวน/ลัง นอกจากนี้ ในตลาดยังคงมีทุเรียนหมอนทองเวียดนามอยู่บ้างเล็กน้อย ซึ่งราคาต่ำกว่าหมอนทองไทยเล็กน้อยโดยมีราคาประมาณ 900 - 1,000 หยวน/ลัง

สรุปภาพรวม ผู้ค้าทุเรียนในประเทศไทยมีการยอมรับทุเรียนเวียดนามอยู่ในระดับที่สูง แต่ระดับความไว้วางใจยังไม่มากพอ สาเหตุหลักมาจากการส่งออกทุเรียนเวียดนาม เช่น การขาดเทคโนโลยีการควบคุมศัตรูพืช การปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรการสุขอนามัยพืช เป็นต้น เวียดนามยังต้องพัฒนาเทคโนโลยีการตรวจประเมิน ความสามารถในการควบคุมสุขอนามัยและความปลอดภัยของผลไม้ รวมไปถึงระบบการตรวจสอบความปลอดภัยของอาหารแห่งชาติ เพื่อควบคุมปัญหาคุณภาพทุเรียน

จากมุมมองผู้บริโภคชาวจีน พบว่า แนวโน้มทุเรียนในตลาดจีนดีมาก ปัจจุบันผู้บริโภคชาวจีนส่วนใหญ่ยินดีซื้อสินค้าราคาสูงหากคุณภาพสินค้าตรงตามความต้องการของผู้บริโภค ส่วนผลไม้ที่ไม่ได้มาตรฐานก็จะมีชื่อเสียงที่ไม่ดีในกลุ่มผู้บริโภคชาวจีน และค่อยๆ เสี่ยงส่วนแบ่งทางการตลาดในจีนไปในที่สุด

แหล่งที่มา: ตลาดค้าส่งผลไม้เจียซิง

แปลและเรียบเรียง: ฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครเซี่ยงไฮ้